

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ ОДЕЩИНИ

інформаційний огляд за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами

Випуск 11 (листопад 2023 р.)

Загальні питання культури Проблеми, нагородження, семінари

03 листопада в Одесі відбулося підписання Меморандуму про взаєморозуміння щодо співробітництва між Департаментом культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Одеської міської ради та Одеським національним університетом імені І. І. Мечникова. Метою цього Меморандуму є сприяння взаємному співробітництву у сфері збереження та розвитку культурної спадщини, формуванню сприятливого життєвого та міського середовища. У рамках Меморандуму планується реалізовувати різноманітні спільні заходи, проекти та програми. Передбачається обмін досвідом, знаннями та передовими практиками у сфері розвитку, збереження та поліпшення стану культурної спадщини. «Безумовно, питання співпраці з міською радою завжди було важливим для університету. Зараз найважливіше те, що ми долучаємось до питань культурної спадщини. Робота фахівців – це історики, юристи, культурологи, я вважаю, що буде дуже корисною і цікавою для всіх», – зазначив ректор Одеського національного університету імені І. І. Мечникова професор В'ячеслав Труба. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/235304/>).

05 листопада внаслідок ворожої атаки пошкоджено 6 пам'яток архітектури у центральній частині Одеси. Всього з липня 2023 року постраждали або зазнали руйнувань 93 пам'ятки архітектури. Про це розповів директор міського Департаменту культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Іван Ліптуга: «Одеський національний художній музей розташований у зоні охорони ЮНЕСКО. Сьогодні, 6 листопада 2023 року, відзначається 124-річчя музею. Внаслідок вчорашньої атаки було пошкоджено 7 експозицій з творами сучасних художників. Зіпсовано стіни пам'ятки архітектури, вибиті деякі шибки та скло». (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/235345/>).

22 листопада на засіданні Генеральної асамблеї Україна була вперше обрана членом Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Таке рішення було

прийнято під час 24-ї сесії Генеральної асамблеї країн-учасниць Конвенції про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини у штаб-квартирі ЮНЕСКО у Парижі. 134 країни підтримали Україну. Обрання України до Комітету всесвітньої спадщини відкриває нові можливості для активної участі у реалізації Конвенції, зокрема, приймати рішення щодо використання Фонду всесвітньої спадщини. На сьогодні до Списку всесвітньої спадщини входять 8 українських об'єктів. З них 7 є об'єктами культурної спадщини та 1 природної. У зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України Комітет всесвітньої спадщини у 2023 р. вніс до Списку всесвітньої спадщини такі об'єкти: Київський: Собор святої Софії та прилеглі монастирські споруди, Києво-Печерська лавра; Ансамбль історичного центру м. Львів; історичний центр Одеси. Також до об'єктів всесвітньої спадщини відносяться «Стародавнє місто Херсонес Таврійський і його Хора» та Бахчисарайський палац кримських ханів у Криму. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/235591/>).

Бібліотечна справа

12 листопада Одеська національна наукова бібліотека презентувала нову книжку доктора історичних наук, професора В'ячеслава Кушніра «Сторінками газет і Фейсбуку. Краєзнавство. Публіцистика. Рефлексії». Презентація, яка відбувалася у відділі рідкісних видань та рукописів ОННБ, зібрала спільноту, пов'язану із краєзнавством — людей науки, представників влади та бібліотекарів, серед яких чимало колишніх студентів В'ячеслава Григоровича. А тим, хто у Кушніра навчався, ким би вони не стали в майбутньому, любов до рідного краю прищеплена на все життя. Чим особлива ця книжка? Ілюстроване видання перенесе вас до благодатно-заповідної Кодимщини, де буденність тісно переплетена з фольклором. Ви опинитеся на етнофестивалі зі старовинними піснями-забавами та тутешньою смакотою чи на традиційному весіллі, де сільські віртуози грають запальні мелодії предків, а ключовою особою дійства є Нанашка — таємнича персона з дохристиянським походженням. Вихід нової книжки В'ячеслава Кушніра став, без перебільшення, культурною подією. Автор думав, що першого накладу вистачить на всіх, але книжка за короткий час розлетілася по людях, школах і бібліотеках, а попит залишився високим. Новинкою цікавляться у Києві, Львові та в закордонні, насамперед у Румунії, тому вже друкується додатковий тираж. (Докладно: <https://chornomorka.com/archive/22474/a-170623.html>).

21 листопада Комунальний заклад «Іванівська публічна бібліотека» запросила на перегляд видань, представлених у патріотичному куточку «Україна – країна вільних та гідних людей». Матеріали куточка присвячено Дню Гідності та Свободи – святу на честь початку двох революцій: Помаранчевої революції 2004 року та Революції Гідності 2013 року. Цього дня в бібліотеці вшановували патріотизм і мужність громадян, які захищали

національні інтереси української держави та її європейський вибір, проявили своє прагнення до свободи. Розповідали про Майдан 2004 року та Революцію Гідності 2013 року, що стали символом Свободи та Гідності українського народу та залишили визначальний і незабутній слід в історії. Герої Небесної Сотні... Вони завжди будуть із нами. Вони заплатили найвищу ціну за свободу нашої держави. Шануймо пам'ять тих, хто віддав своє життя заради вільної України. (Докладно:

<https://www.facebook.com/groups/151917873268818/>).

22 листопада Одеська обласна універсальна наукова бібліотека імені М. С. Грушевського стала учасником пілотного проєкту «Польська полиця в Україні» та отримала 2 комплекти по 20 книг – перекладів українською мовою польської класичної та сучасної літератури для дорослих і дітей. Проєкт ініційований Міністерством культури та національної спадщини Польщі і Міністерством культури та інформаційної політики України. Реалізовується Інститутом книги в Польщі на кошти, виділені МКІНС РП у співпраці з Українським інститутом книги. Усі охочі можуть ознайомитися з виданнями, які представлені на окремих полицях у читальній залі та у відділі персонального абонементу. (Докладно:

<https://www.facebook.com/odessa.ounb/>).

23 листопада в Одеській обласній універсальній бібліотеці ім. М. Грушевського презентували Маніфест сталого миру «Світ після нашої перемоги», розроблений українськими інтелектуалами та представниками громадянського суспільства. Аналізуючи вказані позиції, представники українського громадянського суспільства: Валерій Пекар, викладач Києво-Могилянської та Львівської бізнес-школи; Михайло Гончар, президент Центру «Стратегія XXI», головний редактор часопису «Чорноморська безпека»; Микола Виговський, громадський діяч; Тарас Стецьків, народний депутат України п'яти скликань спробували окреслити рамки української перемоги. Представлений план дій викликав жваву дискусію серед присутніх. Відвідувачі бібліотеки долучилися до обговорення важливих питань – якою буде відповідальність агресора за війну та якими можуть бути гарантії сталого миру. Захід відбувся за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» у межах проєкту «Маніфест сталого миру – стратегічний підхід». (Докладно: <https://www.facebook.com/odessa.ounb/>).

25 листопада Кодимською публічною бібліотекою було проведено годину пам'яті «стежини скорботи: Голодомор в Україні» та оформлено книжкову виставку «Голодомор 1932-1933. Пам'ятаємо». Дітям розповіли про Голодомор: це була велика трагедія українського народу. У 1932-1933 роках в Україні від голоду загинуло багато людей. І цей голод був створений штучно. Усі нинішні покоління українців – це нащадки тих, хто зміг вижити в нелюдських умовах, змогли зберегти і продовжити життя. Відвідувачі переглянули відео та наприкінці заходу разом виготовили паперову модель у вигляді свічки до дня Пам'яті Жертв Голодомору. (Докладно: https://www.facebook.com/kodymabiblioteka1/?locale=ru_RU).

Кіномистецтво

10 листопада в Одесі запросили на додатковий показ фільму «ЄвроДонбас» з обговоренням з творцями фільму (онлайн). Картина брала участь в офіційній програмі Канадського МКФ документального кіно Hot Docs, 2023 та Фестивалю східноєвропейського кіно у Котбусі, 2022, а також стала фільмом закриття МКФ Kharkiv MeetDocs, 2022. Режисером фільму виступив Корній Грицюк, продюсером – Анна Паленчук. Документальний фільм «ЄвроДонбас» – це не просто спростування міфів та фейків. Це пошук історичної правди, відновлення проєвропейської ідентичності промислового Донбасу. Остгейм, Лібенталь, Нью-Йорк, Блюменфельд, Бунге, Марієнталь – чи чули ви про такі міста та села... Донбасу? Навряд чи, бо майже всі вони у радянські часи отримали типові комуністичні та «антибуржуазні» назви, як-от Новгородське або Юнокомунарівськ. Отримали вони й вигадану проросійську історію, яку, на жаль, отримав і весь Донбас, перетворившись на найбільш міфологізовану радянську територію, унікальну та недоторкану фортецю «руського мира». (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odesi-pokazhut-film-yevrodonbas-ta-obhovoryat-z-tvortsyamy-201084/>).

11 листопада «Лабораторія Тотального Театру» запросила акторів, режисерів та просто ентузіастів театру на перегляд короткого метра британського режисера Джонатана Бен-Шауля «Що нам робити з цими будівлями?» та дискусію з актором Миколою Набокою. Місце зустрічі – Театр №7. (Українських героїв, 16, «Книжка»). Стрічка складається з інтерв'ю та рухових етюдів. В її «серці» – історії людей, пов'язаних з цими будівлями та тілесні реакції двох харківських акторів: Миколи Набоки та Ігоря Ключника. Це спроба переосмислити наші стосунки з містами й свою роль у створенні майбутнього. Світова прем'єра фільму відбулась 11 червня 2022 року в Норвегії в рамках Norwegian Short Film Festival. Стрічку також було показано у Великобританії, Франції, Португалії, Естонії, Німеччині, Швеції та Польщі. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odesi-pokazhut-brytansky-film-pro-dialoh-mizh-radyanskoju-arkhitekturoyu-kharkova-ta-meshkantsyamy-mista-200859/>).

3 29 листопада до 2 грудня проходив франко-український фестиваль молодого кіно «МІСТ». Цього року фестиваль відзначає своє п'ятиліття і вперше пройде у змішаному форматі онлайн – та офлайн-подій. У фокусі конкурсної та позаконкурсної програми фестивалю – сучасні українські художні та документальні короткометражні фільми, створені молодими українськими кінематографістами. Усі глядачі з України та Франції зможуть безплатно, у режимі онлайн переглянути конкурсну програму фестивалю та взяти участь у професійних майстер-класах. Фільми фестивалю демонструються українською мовою з французькими субтитрами. Франко-український фестиваль молодого кіно «МІСТ» – це щорічний фестиваль, який проводиться в Україні та Франції. Метою фестивалю цього року є підтримка молодих українських кінематографістів та їх творчості, а також популяризація українського кіно з подальшою розбудовою копродукційних та

культурних відносин. Фестиваль є унікальною можливістю для того, щоб підтримати розвиток молодого українського кіно під час війни. До конкурсної програми фестивалю цього року увійшло 17 короткометражних фільмів. Переможців фестивалю обиратиме високопрофесійне міжнародне журі, очолюване видатною французькою продюсеркою та культурно-громадською діячкою **Фаб'єн Серван-Шрайбер**. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/235673/>).

Літературне життя

12 листопада дві одеситки – письменниця Оксана Маслоva та художниця Ірина Потапенко створили чарівну різдвяну казку «Товариство загублених рукавичок». Історія вийшла великою книжкою з ілюстраціями у видавництві «Ранок». «Товариство загублених рукавичок» – це казкова історія, яка відбувається напередодні Різдва в одному з найкрасивіших міст світу – Празі з Маленькою Синьою Рукавичкою. Маленька Синя Рукавичка разом зі своєю Дівчинкою та її мамою на кілька днів приїжджає до Праги, де поринає у святкові веселощі та... губиться. Як же Маленькій Синій Рукавичці знов відшукати свою родину, хто їй прийде на допомогу та що це за таємнице «Товариство загублених рукавичок» – про це розповідає книга. «Ця книга про загублених, які знаходять своїх. Ця книга потрібна саме зараз, в цьому я щиро переконана», – підкреслює авторка Оксана Маслоva. Оксана Маслоva – письменниця та драматургиня з України. Її тексти перекладені 5-ма мовами світу, презентовані в 6 країнах світу, включаючи Німеччину, Фінляндію та США. Оксана – авторка трьох книг, за її текстами поставлено 4 вистави в Україні. Ілюстрації до книги створювала українська художниця Ірина Потапенко, частину – з укриття, де вона перебувала під час повітряних атак. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/tovaristvo-zagublenih-rukavicek-201230/>).

Музеї. Пам'ятники. Охорона культурної спадщини

02 листопада Одеський муніципальний музей особистих колекцій імені О.В. Блещунова запросив дітей та підлітків на творчі заняття з живопису. Цієї осені до ведення занять після тривалої перерви приєдналася старша наукова співробітниця музею, мисткиня Наталія Володимирівна Андрущенко. Вона має досвід викладання живопису дітям у музеї з 2004 року та із задоволенням ділиться знаннями з новими учнями. Проте сама Наталія Володимирівна не вважає це «заняттями» у прямому сенсі слова: «Реально навчають у художньому училищі. Я тільки розвиваю та допомагаю навчитися бачити ті речі, які діти не помічають». Минулого року учасниками були виключно групи ВПО, наразі музейники практикують інтегровані групи для кращої комунікації, корисної співпраці та дружнього спілкування. Брати участь у заняттях живописом можуть діти будь-якого віку та навіть без

підготовки – головне це бажання навчатися. Наймолодшим дітям музейники рекомендують відвідувати заняття разом із дорослими. Заняття відбуваються регулярно, щосуботи, з 12 до 14 години, у комунікативно-виставковому просторі музею Квартира #6 на Польській, 19. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/235270/>).

17 листопада в галереї Одеського літературного музею відкрилась виставка «Україна - космічна держава». На виставці представлені матеріали з колекції тематичної філателії Леоніда Субботіна (1936-2019) – вченого-археолога, історика, почесного громадянина м. Болград. Відкриття відбулося напередодні 26-річчя першого польоту першого космонавта України Леоніда Каденюка у складі міжнародного екіпажу на американському космічному кораблі «Columbia» (19 листопада 1997 р.). Зібрання філателії Л. Субботіна налічує тисячі одиниць, які об'єднані однією темою – історія світової космічної галузі. У ній – сотні рідкісних випусків конвертів і марок з усіх частин світу. У колекції є також велика кількість матеріалів, які свідчать про внесок України в освоєння космосу. Виставка презентує рідкісні тиражні конверти з автографами Л. Каденюка, космонавтів українського походження П. Поповича, П. Климука та ін. З Одесою пов'язані імена М. Кибальчича, С. Корольова, В. Глушка, без яких неможливо уявити зародження, розвиток і досягнення космонавтики. У колекції зібрано велике розмаїття філателії, присвячене їм, а також видатним діячам ракетобудування з України – О. Засядьку, Ю. Кондратюку, М. Янгелю, В. Челомею та ін., що також відображено в експозиції виставки. На цій виставці представлені роботи художника з Одеси Євгена Сивоплясова, який відтворює космос на своїх картинах. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/235546/>).

18 листопада на Приморському бульварі головний одеський пам'ятник російському поету Олександрю Пушкіну облили червоною фарбою. Як з'ясувалося, відомий одеський художник Ярослав Войцеховський приніс з собою драбину та фарбу, якою залив постамент пам'ятника. Войцеховський пояснив, що це перфоманс, який висловлює думку, що в Україні не місце пам'ятникам імперським поетам, тим паче головним поетам нації, яка нас винищує. Миська влада вирішила зберегти цей пам'ятник, але своїм перфомансом художник продемонстрував, що не всі з цим згодні. Ярослава підтримали у соцмережах цілий ряд інших одеських художників. Поліція склала на Ярослава Войцеховського адміністративні протоколи за фактом хуліганства та порушення благоустрою. Роботи Ярослава Войцеховського неодноразово експонувалися на виставках в Музеї західного та східного мистецтва Одеси. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/vidomyy-odeskyy-khudozhnyk-oblyv-chervonoyu-farboyu-pamyatnyk-pushkinu-na-prymorskomu-bulvari-201769/>).

22 листопада у музеї Західного та Східного мистецтв відкрилася незвична виставка «Літери, якими створений світ». Цей проєкт – співтворчість ізраїльських художників Сергія Бунькова (Sergey Bunkov) та Тенно Пент Соостера (Тэнно Пент Соостер) – мультимедійні офорти, що

оживають за допомоги технології доповненої реальності. Технічно забезпечує ці спецефекти син Сергія – Максим Буньков. Виставка «Літери, якими створений світ» – запрошення до знайомства з єврейською культурою через художні метафори Сергія Бунькова та Тенно Пент Соостера. Але ж євреї вірять, що Бог творив світ літерами святої мови, якою розмовляли перші люди. На виставці представлені літери з тих, роботу над якими автори встигли завершити до початку поточної війни в Ізраїлі 7 жовтня. Виставка організована за підтримки Посольства Держави Ізраїль (Ізраїль в Україні – Israel in Ukraine) та мережі медичних центрів Клініка «Oxford Medical». (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odesi-vidkrylasya-vystavka-ofortiv-izrayil%ca%b9s%ca%b9kykh-myttiv-kartyvy-ozhyvayut%ca%b9-na-smartfoni-200820/>).

29 листопада в Одеському історико-краєзнавчому музеї відбулось відкриття виставки «Комунізм = Рашизм». Виставка показує паралель між злочинами СРСР та сучасної росії та доводить, що страшні події, які сталися після повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 р., є продовженням геноциду проти українців, який чинив Радянський Союз. Масові розстріли, катування, мародерство, переслідування за українську мову, культуру відбувалися і в ХХ, і в ХХІ столітті. Одна з причин повторення цих злочинів – їх забуття та не проговорення на належному рівні. Виставка створена на основі архівних документів Центрального державного архіву, державних архівів Львівської, Житомирської, Миколаївської, Вінницької, Волинської областей, сучасних світлин та задокументованих злочинів російської армії. Авторами виставки є директор Архіву національної пам'яті Ігор Кулик та комунікаційниця Архіву Дарина Рогачук. (Докладно: <http://www.history.odessa.ua/news/news646u.htm>).

Національні культури

25 листопада в приміщенні Всеукраїнського центру болгарської культури відбулося урочисте відкриття художньої виставки «Виставка непереможних – Артнаступ» в рамках експозиції «Життя – осінні мотиви». Це авторський проєкт Почесного працівника культури України, організатора, куратора та учасника виставки Олени Алексеєнко. Інформаційним партнером проєкту вже вдруге став Одеський зоопарк. Крім того, на виставці експонувалися й творчі роботи його співробітників. Так, завідувачка сектору годівлі Олена Беспалова представила роботи в техніці сухої пастелі та акварелі, а директор зоопарку Ігор Беляков вже вдруге – графічні роботи. Одна з робіт під назвою «Кулус» – персонаж книги Белякова «Особистий кодекс». Це перша гравюра із запланованої великої серії. Під час відкриття експозиції виступили директор Болгарського центру Дмитро Терезі, голова Одеської регіональної організації «Національної спілки журналістів України» Юрій Работін, директор Одеського зоопарку Ігор Беляков та ін. Протягом заходу лунали музичні композиції у виконанні колективу Classic Ladies

(Мистецька школа № 5), соліста групи «Авжеж» та дуету Великодолинської музичної школи. Також до заходу долучилися давні друзі зоопарку – співробітники Одеського театру юного глядача ім. Ю. Олеші. Усі представлені на виставці роботи можна придбати. Кожному, хто придбає роботу, буде вручена іменна грамота від автора з автографом та знижка на подальші роботи. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/235649/>).

Образотворче мистецтво

01 листопада у Всесвітньому клубі одеситів відбулася презентація Фотоальбому члена Національної спілки фотохудожників України Юрія Бойка «Фотографії з любов'ю». Також Юрій відкрив виставку своїх робіт, яка триватиме у ВКО до 03 грудня. «Натюрморти від Юрія Бойка викликають апетит: портрети артистів і художників, починаючи від вісімдесятих і до наших днів, – вдячність за збережену пам'ять. Юрій Бойко завжди йшов у ногу з одеським авангардом, документуючи цікаві події, тепер його архівні фото допомагають відтворити історію сучасного мистецтва. І як не позаздрити особливому зору майстра, який вміє вихопити з повсякденності дивовижні кадри. Те, що звичайній людині здається банальним, не вартим уваги, Юрій перетворює на витвір мистецтва, і навчитися такого неможливо, це дар», – Ірен Адлер. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/odeskyy-fotokhudozhnyk-yuriy-boyko-vidkryv-personalnu-vystavku-ta-predstavyy-novy-fotoknyhu-200528/>).

04 листопада в культурному центрі UNION відкрилася персональна виставка робіт Сергія Полянчика «Магрибські казки». На серію робіт автора надихнули реальні подорожі до Марокко – однієї з найдивовижніших країн світу, де одкровення трапляються щодня з тими, хто до них готовий. Все мистецтво автора просочене принципами буддиської філософії. Кожна робота – це подорож душі між світами, що народжує наша свідомість та підсвідомість. Роботи Сергія Полянчика зберігаються у приватних колекціях в Україні, Йорданії, США. Митець пише в напрямку символізму та неосимволізму, крім того, працює і в жанрі мариністики. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-halereyi-union-vidkrylasya-vystavka-khudozhnyka-serhiya-polyanychka-200515/>).

04 листопада в галереї літнього театру Миського саду просто неба відбувся другий «Осінній вернісаж». До проекту приєдналися одеські майстри та художники, які представили свої роботи на продаж. Десятки робіт – картини, ляльки та фотографії протягом 6 годин демонстрували відвідувачам. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-halereyi-litnomu-teatrimiskoho-sadu-vidbuvsya-druhyy-osinniyy-vernizazh-200645/>).

09 листопада в галереї Літнього театру Миського саду «#ARTODESSA» відкрилася фотовиставка видатного майстра фотографії з Одеси, володаря міжнародної категорії EFIAP Олега Куцького. Фотовиставка присвячена Одесі та одеситам. Більшість представлених робіт охоплюють великий період мирного життя міста з початку 2000-х і до 2020-х. Вони

наповнені ностальгією та вже стали історією – деякі фотографії увійшли в «золотий» інтернет-фонд згадок про Одесу. Відвідувачів запрошуюють провести маленьку та емоційну подорож по чарівному та романтичному місту – по Одесі. Це знайомство з самим Містом, з його життям, з його душею та серцем – морем. Але Одеса – це не тільки море, не тільки архітектура та вулиці... Це набагато більше, це щось незвичайне, щось таке, що потрібно відчувати своїм серцем, відчувати своєю душею. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/fotokhudozhnyk-oleh-kutsyy-vidkryv-personalnu-vystavku-pro-odesu-ta-odesytiv-200996/>).

23 листопада у Всесвітньому клубі одеситів відбулося відкриття персональної виставки одеського фотохудожника Олександра Синельникова «Будь-яке з різного». Синельников Олександр – член Національної спілки фотохудожників України, учасник Фотоклубу «ФОТОН-2», Творчого об'єднання «МІСТО», учасник та призер багатьох національних та закордонних фотосалонів. Фотовиставка «Всяке з різного» включає роботи з різних виставок 2010-2022 років, а також нові фотороботи. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/odeskyy-fotokhudozhnyk-oleksandr-synelnikov-vidkryv-personalnu-vystavku-202124/>).

24 листопада в Одеському Пасажі в галереї «SvetaGallery» відкрилася унікальна виставка акварелей мініатюрного кишенькового формату. 40 авторів взяли участь в експозиції. Такий формат виставки називається АСЕО або АТС – це абревіатура від Art Cards, Editions and Originals. Це міжнародний формат маленьких оригінальних картин, які мають стандартний розмір 2,5 x 3,5 дюйми (або 64 x 89 mm) і можуть бути виконані у будь-якій техніці. АСЕО підписано на звороті автором і є унікальним витвором мистецтва. Цей арт-проект – мандрівка творчими дорогами, яка поєднує нас з України, Польщі та Німеччини і демонструє нашу пристрасть до мистецтва. Проект взяв участь у підсумковій виставці міжнародної зустрічі Урбанскетчерів у Берліні і експонується у галереї «SvetaGallery» в Одесі та у галереї «Кокон» у Вроцлаві. Роботи можна придбати в оформленні та без рам, ціни в діапазоні від 300 – 3000 гривень. Це чудова можливість поповнити свою колекцію АСЕО або зробити незабутній подарунок своїм друзям і родичам. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/u-pasazhi-vidkrylasya-vystavka-prodazh-kyshenkovykh-akvareley-202196/>).

Театрально-концертне життя

10 листопада Одеська Опера запросила в особливий світ магічної та загадкової Японії, що втілений у найдраматичнішій опері Дж. Пуччіні «Мадам Баттерфляй». Європейська класика й автентичні кімоно, мінімалістичні декорації і довершена виконавська майстерність артистів Одеської Опери, – все це на сцені театру. В основі вистави – трагічна історія юної гейші Чіо-Чіо-Сан на прізвисько Баттерфляй, яка розкриває безмежність людської підступності та щирі страждання ошуканої невинної дівчини. Це

надзвичайно чуттєва історія про жертвоне та віддане кохання. Традиційне японське кімоно, яке носить юна дівчина, схоже на легкі крила метелика, який летить на безжалісний вогонь кохання до підступного офіцера... Мінімалістичні декорації, ефектні костюми та надзвичайно красива музика переносить глядачів в прекрасний світ японської культури, у лоні якої розгортаються драматичні події опери. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odeskiy-operi-nizhna-ta-chuttyeva-madam-batterflyay-201103/>).

18 листопада в одеській Музкомедії відбувся останній показ у цьому сезоні оперети І. Кальмана «Маріца»! У ролі Лізи Ердеді – лауреат міжнародних конкурсів вокалістів Юліана Ігнатівська. Запальна оперета Імре Кальмана «Маріца» вважається самим «угорським» твором автора. Вона сповнена національних танців, мелодій, характерних типажів. Вперше була поставлена в 1924 році на сцені театру Ан дер Він і мала величезний успіх. Її цигансько-угорська романтичність і яскравість нікого не залишила байдужим. На сцені театру Музкомедія «Маріца» ставилася в 1949, 1976 і 1994 роках. У різні роки в цій постановці були зайняті кращі артисти: Є. Дембська, О. Гловацька, М. Дьоміна, І. Іванова, В. Фролова, Н. Завгородня, М. Водяной, Ю. Динов, М. Удод, В. Фролов, М. Завгородній. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-muzkomeidiyi-pokazhut-ostanniy-raz-u-tsomu-sezoni-zapalnu-operetu-maritsa-201698/>).

23 листопада в одеському Драмтеатрі ім. Василька відбулась вистава театру «Чорний Квадрат» – «Офіс. Запали в собі бажання». Життєва комедія від творців хітів «А-ля кобеля...» і «Роздягайся, будемо... розмовляти!». Їх мільйони! Менеджери, бухгалтери, логісти, брокери, одним словом – офісні співробітники! Ім'я їм – леґіон! Вони роблять всю свою роботу за одну-дві години, але начальство вимагає сидіти в офісі з 9 до 18! На що витратити решту сім годин (мінус обідню перерву) свого життя? Хтось сидить у соціальних мережах і постить картинки з котиками; хтось стирчить в курилці й пліткує; хтось п'є каву і чай літрами... У кого є кабінет – заводить короткочасні романи прямо на робочому столі... А за вікном повільно, але невблаганно проноситься Життя! Але що буде, якщо зламати звичний плин життя? Вийти із зони комфорту, зробити неможливе? (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/kyivskyy-teatr-chornyy-kvadrat-pokazhe-v-odesi-komeidiyu-ofis-zapaly-v-sobi-bazhannya-201335/>).

25 листопада Одеський український театр запросив на перегляд нової вистави «В неділю рано зілля копала» – сучасне сценічне прочитання однойменного твору Ольги Кобилянської. Пристрасна драма з романтично-пригодницьким сюжетом, давніми віруваннями, трагічним фаталізмом й автентичними піснями. в репертуарі театру. Яку ж роль у цій історії відіграє зілля, якого всі так бояться, і до якого ж і звертаються у хвилини найбільшої туги? Чи то маки, які прикрашали розкішне волосся Тетянки, спокусили Гриця? Чи вони тільки нагадували про гармонію, якої люди так прагнуть і так

нестерпно важко досягають? (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/odeskyy-ukrayinsky-teatr-pokazhe-dramu-v-nedilyu-rano-zillya-kopala-202224/>).

25 листопада сучасний балет «Долі» покажуть на сцені Оперного театру. Квартири Хлопця і Дівчини. Кожен з них живе своїми турботами. Доля, увірвавшись в їхні життя страшним вибухом й перетворивши обидві квартири в руїни, надає їм можливість зустрітись. Здається, що це – про наш час, про дні війни, коли бомбардують Маріуполь, Бучу, Ірпінь чи Одесу. Проте, це – про події, які представлені у сучасному балеті Юлії Гомельської «Долі», що побачив світ у 2017 році. Вистава була створена на замовлення Одеської національної опери як відгук на події української історії останнього десятиліття, але з початком повномасштабного вторгнення стала наче мистецьким пророцтвом того, що відбувається з нами сьогодні. «Долі» Ю. Гомельської – це філософська балетна історія про світ людських відносин і почуттів, де панують руйнівні сили зла, інформаційні виклики, та, попри все це, кохання і віра. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-opernomu-teatri-suchasnyy-balet-doli-202231/>).

28 листопада Одеський театр юного глядача показав виставу «Реггеді Енн» за п'єсою американського драматурга Вільяма Гібсона. Вистава стала подією мистецького життя Одеси. В грудні і в січні, і надалі Реггеді Енн чекає на глядачів від 12+. Втім, якщо Вам немає 12-ти, а всього тільки 5-ть, або навпаки Ви вже такий дорослий, що зовсім забули про ляльок, то це не проблема, Реггеді Енн непомітно для Вас вмить виправить всі ці недоліки і ви обов'язково відчуєте казкове тепло її серця. «Реггеді Енн» – мила ганчір'яна лялька Театру юного глядача ім.Олеші, що дихає добром і любов'ю, несе в собі світло надії.. Вистава «Реггеді Енн» має непересічну театральну історію в Україні. Так на початку 2000-х рр. в постановці Харківського театру юного глядача – «Ніч коли оживають ляльки», вистава зустріла неадекватний шквал критики. «Вистава була розстріляна впритул» – напише потім із долею співчуття авторитетне вітчизняне видання «Дзеркало тижня». Критиці були піддані як сама постановка, так і сюжет, як нібито взагалі не придатний для репертуару Театру юного глядача. «Дзеркало тижня» тоді стало на захист вистави проти тенденційної, упередженої критики. Харківський синдром «Реггеді Енн» не був чимось випадковим. Адже Любов – центральна тема цієї вистави, в житті дуже часто зустрічає і намагається подолати опір ненависті, зла, вульгарності, байдужості, холоду, небуття. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/odesky-teatr-yunoho-hlyadacha-pokazhe-vystavu-rehhedi-enn-kanadskoho-pysmennyka-202460/>).

Туризм

10 листопада Одеський туристичний навчальний центр, створений спільно Асоціацією гідів Одеси та Асоціацією «Туризм Одеси» запросив на курси гідів та гідів-перекладачів. Курси сертифіковані на відповідність до вимог ДСТУ EN 15565:2016 (український і міжнародний стандарт навчання гідів). Навчання проходить за програмою, яка передбачає аудиторне та

віддалене вивчення теорії, практичні заняття на вулицях міста, протягом шести місяців (заняття тривають дві астрономічні години та проходять три рази на тиждень). Складовими програми є теоретичні та практичні заняття, проведення яких забезпечують кваліфіковані викладачі, провідні екскурсоводи-практики Одеси через систему лекцій, майстер-класів, тренінгів тощо. По закінченню курсів можлива рекомендація найкращим випускникам у туристичні фірми та підприємства, що надають екскурсійні послуги. Особам, які успішно пройшли атестацію за професійною програмою, будуть видані сертифікати встановленого зразка (сертифікат навчання в Центрі, міжнародний сертифікат відповідності стандарту ДСТУ EN 15565 - видається НТОУ), бейдж гіда. Дані випускника вносяться до «Єдиного реєстру гідів та гідів-перекладачів Одеси», реєстру гідів Національної туристичної організації України, реєстру гідів та гідів-перекладачів Асоціації гідів Одеси. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/235407/>).

11 листопада Департамент праці та соціальної політики спільно з Департаментом міського господарства Одеської міської ради організували для внутрішньо переміщених осіб екскурсію до музею КП «Одесміськелектротранс» на Олексіївській площі. Захід був прилучений до річниці визволення Херсона. Попри погодні умови, до музею завітали 27 херсонців з дітьми. Переселенці познайомилися з історією та розвитком електричних засобів пересування, побачили, як виглядали перші електричні трамваї, як вони працювали, а також дізнались про цікаві факти щодо сучасного електротранспорту Одеси. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/235454/>).

Фестивалі. Конкурси. Свята

01 листопада стартував Міжнародний конкурс «Дракончик», присвячений символу 2024 року – дракону. Одеса – літературне місто ЮНЕСКО, співпрацює з культурними спільнотами різних країн, популяризуючи творчість та літературу. Міжнародний конкурс покликаний розкрити таланти дітей у створенні малюнків, аплікацій, іграшок, віршів і казок та інсценуванні літературних творів, присвячених символу майбутнього року – дракону. До участі у конкурсі «Дракончик» запрошено усіх охочих віком від 6 до 18 років. На конкурс подаються кольорові та чорно-білі малюнки будь-якого формату, декоративно-ужиткова творчість, авторські іграшки, вірші та казки (не більш як 3 аркуші), відео інсценування літературних творів. До 1 лютого 2024 року учасники надсилають фото своїх робіт, тексти та відео. Переможці конкурсу нагороджуються дипломами I, II та III ступенів та подарунками. За рішенням журі може бути визначено Гран-прі та спеціальні нагороди. Виставка та нагородження переможців проводиться у бібліотеці-філії №4 Централізованої бібліотечної системи для дітей м. Одеси. Найкращі роботи будуть опубліковані в українському журналі

«Котя Малюк» та естонському журналі «Ганеке». (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/235260/>).

02 листопада в Одесі розпочато приймання заявок на Міжнародний конкурс дитячих художніх робіт «Рідна мати моя». Тема конкурсу – «Любов та шана до матері». Мета конкурсу – розвиток творчих здібностей дітей та юнацтва, об'єднання педагогів і учасників конкурсу для обміну інформацією і досвідом роботи, залучення уваги провідних діячів культури, виявлення талановитих учнів і педагогів, створення інформаційної бази для поліпшення взаємодії між творчими колективами, вдосконалення професійних творчих навичок, шанування сімейних цінностей. Конкурс відбудеться в офлайн та онлайн форматах. Для участі у конкурсі роботи приймаються до 15 квітня 2024 року за адресою: м. Одеса, вул. Праведників світу, 63. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/235282/>).

16 листопада на базі освітнього простору CreatED проведено фінальний тур II етапу міського конкурсу читців, поетів та прозаїків «Срібне слово» у номінаціях «Читці» та «Поети, прозаїки». У фінальному турі II етапу міського конкурсу взяли участь 48 учнів (вихованців) закладів загальної середньої освіти комунальної власності територіальної громади м. Одеси. Фахове журі відзначило високий рівень сценічної культури читців та дотримання ними правил виразного читання. Частина учасників конкурсу вже мають свої поетичні збірки, беруть участь у різних творчих змаганнях. А одна з наймолодших учасниць конкурсу – учениця 3 класу Одеського ліцею № 49 Мілана Підгорна – започаткувала свій проєкт «Хочу допомогти дітям». Всі кошти від реалізації своєї книжечки «Дивовижна пригода» дівчинка перерахувала до Благодійного фонду «Постраждалі діти війни». (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/235511/>).

22 листопада в Одесі завершився приймання робіт на Всеукраїнський поетичний фестиваль-конкурс «Нова Одиссея». Фестиваль-конкурс проводиться за підтримки Департаменту культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції. Цього року конкурс отримав 84 заявки від поетів з понад 35 міст, містечок та сіл нашої країни. Журі фестивалю-конкурсу розгляне твори школярів, що були надіслані, та оголосить лонг-лист учасників, вірші яких увійдуть до альманаху «Нова Одиссея». У рамках фестивалю-конкурсу «Нова Одиссея» для конкурсантів було проведено майстер-класи з азів поезії, екскурсії до Одеського зоопарку та Астрономічної обсерваторії. Учасники отримали можливість відвідати презентації та зустрічі з українськими письменниками та художниками. Юних поетів запросили на екскурсію до Одеської кіностудії, де вони ознайомились з кіномистецтвом Одеси та поспілкувались з одеськими поетами. Імена переможців будуть оголошені на нагородженні. Лауреати конкурсу отримають грошові призи та візьмуть участь у гала-концерті фестивалю. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/235592/>).

29 листопада відбулось відкриття III Міжнародного фестивалю-конкурсу виконавського мистецтва «Юний віртуоз». Цього року конкурс проводиться у змішаному форматі – онлайн та очно у трьох номінаціях: «Фортепіано», «Скрипка», «Віолончель». 29 листопада та 1 грудня 67 обдарованих дітей віком від 6 до 15 років продемонструють свою майстерність одеській публіці та міжнародному журі, у складі якого відомі педагоги з України, Болгарії, Молдови, Румунії, Німеччини, Азербайджану та Аргентини. Нагородження переможців конкурсу та гала-концерт відбудуться 2 грудня 2023 року. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/235682/>).

ХРОНІКА культурного життя Одещини [Текст] : інформ. огляд за матеріалами преси, Інтернету та неопублік. док. / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського, Від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. та комп'ют. набір О. Л. Попова ; ред. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2023. –

Вип. 11 (листопад 2023). – 2023. – 15 с. ; 15x21. – 10 прим.: б. ц.

© ООУНБ. Зам. № 54 від 27.12.2023 р. Тираж 10 прим.